

Nota van beantwoording
n.a.v. zienswijzen en voortschrijdend inzicht
3^e Herziening Structuurvisie Dordrecht 2040

1. Inleiding

In de Structuurvisie Dordrecht 2040 is de toekomstige ontwikkeling van het Eiland van Dordrecht beschreven. Deze structuurvisie is door de gemeenteraad vastgesteld op 17 december 2013. Op respectievelijk 8 september 2015 en 20 juni 2017 zijn de 1e en 2e herziening op deze structuurvisie vastgesteld. In deze 2e herziening is geconstateerd dat er een opgave ligt om de behoefte aan woningbouw in het duurdere segment in te vullen. Daarbij is aangekondigd dat er een verkenning plaats vond naar alternatieve woonlocaties binnen de gemeente Dordrecht welke mogelijk leidt tot een nieuwe herziening van de structuurvisie. Met deze 3e Herziening van de Structuurvisie wil de gemeente Dordrecht haar ruimtelijke beleidskaders aanpassen om deze aan te laten sluiten bij de actuele ruimtelijke visie van de gemeente en invulling geven aan de eerder gesignaleerde opgave.

Het College van Burgemeester en Wethouders heeft op 2 oktober 2018 besloten deze 3^e Herziening Structuurvisie Dordrecht in ontwerp ter inzage te leggen met de mogelijkheid om zienswijzen in te dienen. Vervolgens is met ingang van 26 oktober gedurende zes weken de gelegenheid geboden om zienswijzen in te dienen. De ontwerp 3e Herziening Structuurvisie is op de website van de gemeente geplaatst en de pdf-bestanden konden worden gedownload. Op dinsdag 6 november 2018 is er een inloopavond georganiseerd waar men kon reageren op de conceptversie van de 3^e herziening

2. Zienswijzen

Van de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen is gebruik gemaakt door 7 organisaties / personen. In verband met de privacy wetgeving, worden de zienswijzen genummerd. In de reacties wordt verwezen naar de reclamanten 1 t/m 7. Reclamant 6 heeft op twee verschillende manieren dezelfde zienswijze ingediend, deze worden als dezelfde zienswijze behandeld. De zienswijzen zijn binnen de termijn ontvangen, dan wel verstuurd, en daarmee allemaal ontvankelijk.

3, Behandeling zienswijzen

De belangrijkste argumenten uit de zienswijzen zijn hierna samengevat en van commentaar voorzien. In een aantal gevallen hebben de reacties van de reclamanten geleid tot aanpassingen in de tekst van de 3^e Herziening Structuurvisie Dordrecht 2040. De eventuele aanpassingen zijn ook onderstaand te lezen.

Naast een aantal aanpassingen naar aanleiding van zienswijzen, zijn een aantal aanpassingen gedaan op eigen initiatief van de gemeente. De aanleiding hiervoor zijn nieuwe inzichten met betrekking tot de locaties die centraal staan in de herziening van de structuurvisie. Ook deze argumentatie en wijzigingen zijn onderstaand vermeld.

Sportpark Amstelwijck

Reclamanten 3,5 en 6

Het indicatieve woonprogramma van 3^e Herziening van de Structuurvisie is te specifiek verwoord.

Argument: Door specifieke bedragen en maatvoering te noemen in het indicatieve woonprogramma van de 3^e Herziening van de Structuurvisie ontstaat er een mogelijke mismatch tussen marktvrage en een passend woonprogramma

Antwoord: In de Herziening van de Structuurvisie wordt de gewenste ontwikkelingen in dit gebied weergegeven, voortvloeiend uit het *ontwikkelperspectief Amstelwijck*. Dit ontwikkelperspectief is door de gemeenteraad op 18 december 2018 vastgesteld. De passage over de oppervlaktemaat is hierin niet specifiek genoemd. De gewenste detaillering, zoals maatvoering, zal verder in het bestemmingsplan uitgewerkt worden.

Van: Voor het woningbouwprogramma wordt, gezien de huidige woningmarktsituatie, ingezet op woningen vanaf € 350.000,= en daarboven.

(...)

De kavels zullen waarschijnlijk een maat hebben vanaf 250 m².

Gestapelde woningen zijn mogelijk in de vorm van zoals hierboven aangegeven gestapelde villa's in een verhouding van max. 90 -10 % (gestapeld) en bij een minimale oppervlakte van 125 m².

Naar: Voor het woningbouwprogramma wordt, gezien de huidige woningmarktsituatie, ingezet op een gedifferentieerd programma, grotendeels in het duurdere segment. Dit kan zowel ingevuld worden in koop als huur.

(...)

De kavels zullen een behoorlijke maat hebben, waarbij het belangrijk is dat het groene karakter van de buurt zichtbaar is aan de straatzijde. Een belangrijke uitdaging gaat zijn daar waar gestapeld wordt dit ook voor gezinnen geschikt te maken. Gestapelde woningen zijn mogelijk in de vorm van zoals hierboven aangegeven gestapelde villa's in een verhouding van max. 90 -10 % (gestapeld) en bij een minimale oppervlakte van 125 m² voor de eengezinswoningen in de koopsector.

De ontwikkeling van Amstelwijck moet beter aansluiten op bestaande voorzieningen

Argument: De huidige aanwezige tennisvereniging kan van toegevoegde waarde zijn om de nieuwe woningbouwontwikkelingen op Amstelwijck geen "slaapwijk" te laten worden.

Antwoord: De verandering van leefmilieu past bij het gemeentelijk beleid om sportparken verder te clusteren. Daarnaast kent Dordrecht een grote woningbouwopgave waar gezien de woonbehoefte die er is in Dordrecht, nieuwe woningbouwontwikkelingen in Amstelwijck een grote bijdrage aan kunnen leveren. Bij Amstelwijck wordt daarbij gedacht aan woningen in het duurdere segment en hoort het gebied daarom een Suburbaan-leefmilieu te krijgen. Met de vaststelling van het *Ontwikkelperspectief Amstelwijck* in december 2018 is door de gemeenteraad besloten dat er binnen de ontwikkeling op Amstelwijck geen ruimte is voor sportverenigingen.

Bestem de Oostkil als 'groen en recreatie'

Argument: De Oostkil heeft meerdere ecologische waarden.

Antwoord: De gemeente Dordrecht is bewust van zowel de ecologische als cultuurhistorische waarde van de Oostkil en de killenstructuur van Dordrecht. Dit is opgenomen in de structuurvisie en het ontwikkelperspectief dat er ligt voor de gemeente Dordrecht. Het nieuwe leefmilieu "Suburbaan" voor Amstelwijck past ook bij deze wens. Zoals omschreven staat in de structuurvisie onder Ecologie en Groen bij "Suburbaan": Nieuwe ontwikkelingen worden getoetst aan de mogelijkheden om deze ecologische zones te ondersteunen en versterken. Bij de ontwikkelingen van de woningbouw bij Amstelwijck zal de ecologische waarde van de Oostkil in stand gehouden worden.

Scholengebied Noordendijk

Reclamant 7

Zorgen over de natuurlijke uitstraling van de Vlij

Argument: Op dit moment wordt de oever langs de Vlij langs de Doctor LL. Zamenhoflaan en verder richting de Oranjelaan veelvuldig gebruikt door wandelaars en vissers. Het zou erg zonde zijn als dit stukje Biesbosch (De Vlij is momenteel een ecologische zone) in de stad verdwijnt. Op de kaart in de structuurvisie lijken ook de oevers meegenomen te worden in de herontwikkeling. Voor de verdere uitwerking is het verzoek om de plangrens te trekken bij de Doctor L.L. Zamenhoflaan en in het verlengde daarvan het wandelpad, zodat de oever vrij blijft van bebouwing.

Antwoord: Middels de 3^e Herziening van de Structuurvisie wordt het leefmilieu van 'Stedelijk Wonen' veranderd naar 'Rustig Groen'. Hiermee wordt juist ingezet op de aanwezige groene en blauwe kwaliteiten van het gebied en wordt ruimte gegeven om de groene / ecologische vraagstukken mee te nemen in de verdere projectuitwerking. De opmerkingen van reclamant 7 worden meegenomen in de lijst met aandachtspunten bij de planuitwerking. Daarnaast is er in de herziene versie van de 3^e Herziening van de Structuurvisie meer aandacht voor het unieke landschappelijke karakter en het zoetwatergetijdemilieu.

N.B. Eigen aanpassing

Argument: De te ontwikkelen locatie aan de Noordendijk kenmerkt zich door een uniek landschap, namelijk een zoetwater getijde milieu. Hier dient rekening mee gehouden te worden bij de verdere uitwerking van het plan. Met dit unieke landschap kan een woonmilieu toegevoegd worden dat er niet of nauwelijks is in Dordrecht. Dit draagt bij aan een meer gedifferentieerd woningaanbod in de gemeente. Door deze kwaliteiten te benutten kunnen dure en luxe woningen ontwikkeld worden waar vraag naar is. Het is goed om dit meer te benadrukken in de 3^e Herziening Structuurvisie Dordrecht 2040. Tegelijkertijd moet er ruimte zijn voor ontwikkelende partijen hier op een eigen manier invulling aan te geven en de landschappelijke waarde tot zijn recht te laten komen. De specifieke wensen en eisen met betrekking tot het woningbouwprogramma worden in de uitwerking van het project en de gunningscriteria verwerkt.

Van: Voor het woningbouwprogramma wordt gedacht aan voornamelijk vrijstaande of twee-onder-een-kap woningen, uitkomend op circa 15 tot 20 woningen per hectare. (...) Hierbij wordt gedacht aan voornamelijk vrijstaande of twee-onder-een-kap woningen, uitkomend op circa 15 tot 20 woningen per hectare.

Naar: Het zoetwatergetijdemilieu maakt het gebied uniek, waardoor een bijzonder woonmilieu toegevoegd kan worden. Het woningbouwprogramma dient uniek te zijn voor Dordrecht, zodat over de gehele gemeente een meer gedifferentieerd woningaanbod ontstaat. Dit kan plaatsvinden door gebruik te maken van het unieke landschap dat er is. De woningen dienen gerealiseerd te worden in het hoogste prijssegment. (...) Hierbij wordt gedacht aan luxe, dure woningen waar behoefte aan is, maar te weinig aanbod van is in Dordrecht.

Toevoeging: Door de landschappelijke waarde van het zoetwatergetijdemilieu te benutten, dient een uniek woonmilieu gecreëerd te worden. Dit geeft invulling aan de ruimtelijke- woon- en ecologische ambities van de gemeente.

Sportpark Corridor

Reclamant 1

Onvoldoende borging belang omwonende

Argument: Tussen de omwonende, andere bewoners, de gemeente en de tafeltennisvereniging is een vaststellingsovereenkomst gesloten over een oplossing van de huidige geluidsproblemen. Reclamant wenst dat bij de herontwikkeling zijn belangen op juiste wijze worden meegenomen en dat deze ook door de gemeente worden geborgd. Op dit moment zijn de belangen van reclamant onvoldoende geborgd en is er vrees dat de afspraken uit de vaststellingsovereenkomst niet worden nagekomen.

Antwoord: De vaststellingsovereenkomst is gebaseerd op de huidige situatie waarin sprake is van geluidsoverlast door de huidige functie. De situatie was dat de tuinen van de woningen grenzen aan het veldsportcomplex bestaande uit drie voetbalvelden en twee clubgebouwen. De bewoners ondervonden hinder en overlast van het gebruik hiervan (met name van het kunstgrasveld). Het doel van de vaststellingsovereenkomst was om een voor alle partijen aanvaardbare situatie te creëren. De overeenkomst was toegesneden op de situatie huizen grenzend aan een veldsportcomplex, met de bestemming Sport. Met deze herziening van de structuurvisie wordt woningbouw mogelijk gemaakt door het sportpark aangewezen leefmilieu 'Groen en Recreatie' te veranderen in het leefmilieu 'suburbaan'. De eisen/afspraken uit de vaststellingsovereenkomst zijn niet van toepassing op deze nieuwe ontwikkeling. De afspraken gelden indien en voor zover het veldsportcomplex (nog steeds) gebruikt wordt voor de uitoefening van de sportactiviteiten. In artikel 3.5 is dit bijvoorbeeld expliciet gemaakt voor de te plaatsen geluidswal. Dit betekent niet dat er geen rekening wordt gehouden met de belangen en wensen van aangrenzende bewoners. Bij de uitwerking van de plannen voor de locatie Sportpark Corridor zal met reclamant 1 en andere bewoners in gesprek getreden worden. Toegevoegd is alvast een maatregel die genomen zal worden met betrekking tot het voorkomen van eventuele geluidshinder en afstand tot de woningen.

Van: Het verkeer op de Hastingsweg produceert verkeerslawaaï, waardoor om de geluidsnormen te halen, maatregelen noodzakelijk zijn. Deze worden gevonden in het creëren van een dichte wand van bebouwing langs deze weg, om daarachter een aangenaam woonklimaat te realiseren.

Naar: Het verkeer op de Recklinghausenweg produceert verkeerslawaaï, waardoor om de geluidsnormen te halen, maatregelen noodzakelijk zijn. Deze worden gevonden in het creëren van een dichte wand van bebouwing langs deze weg, om daarachter een aangenaam woonklimaat te realiseren. Aan de andere kant, tegenover de Visserstuin, wordt een afstand van minimaal 20 meter aangehouden tussen de huidige en nieuwe achtergevels van de woningen.

Herontwikkeling in strijd met goede ruimtelijke ordening

Argument: Een structuurvisie wordt opgesteld ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening. In de structuurvisie is echter op geen enkele manier onderbouwd hoe de herontwikkeling van sportpark De Corridor tot woningen een goede ruimtelijke ordening dient en wordt bestreden. Bijzondere aandacht wordt gevraagd voor de aspecten schaduwwerking, (de) groen(zone), geluid en afwatering.

Antwoord: De structuurvisie is een strategisch beleidsdocument, waarin het beleid staat. De planologisch gewenste ontwikkeling staat in hoofdlijnen in een door het bestuur vastgestelde structuurvisie en is daarmee zelfbindend. Door vastlegging van het beleid in de structuurvisie ligt de koers vast. De verdere uitwerking van het plan vindt plaats in de volgende fasen van juridisch planologische procedures, namelijk de wijziging van het bestemmingsplan en de omgevingsvergunning. Voor de realisatie van woningbouw op deze locatie is een aanpassing van het bestemmingsplan Dubbeldam uit 2013 noodzakelijk. Daarin worden ook de noodzakelijke onderzoeken verricht, bijvoorbeeld op het gebied van geluid, ecologie, verkeer, parkeren en luchtkwaliteit. De Herziening van de Structuurvisie is bedoeld om het leefmilieu te veranderen van 'Groen en Recreatie' naar 'Suburbaan' en daarmee woningbouw mogelijk te maken. Met dit leefmilieu wordt invulling gegeven aan de omschreven woningbouwopgave enerzijds, en de ruimtelijke groene kwaliteiten anderzijds.

Het Sportpark Corridor moet een substantiële en hoogwaardige bijdrage leveren aan de groeistrategie van Dordrecht en ambities uit het collegeprogramma. De Corridor is inderdaad aangemerkt als groene ecologische zone. Het uitzicht vanaf de Noordendijk en de relatie met de dijk is een ontwerpogave. In de verdere uitwerking van de plannen voor woningbouw op deze

locatie, zal de landschappelijke waarde behouden moeten blijven. Deze opgave is reeds verwoord in de Herziening van de Structuurvisie. Ook is het uitgangspunt dat de planontwikkeling rekening houdt met de belangen van de direct omwonenden. Toegevoegd is een extra maatregel die genomen zal worden met betrekking tot het voorkomen van eventuele geluidshinder.

Van: Het verkeer op de Hastingsweg produceert verkeerslawaaï, waardoor om de geluidsnormen te halen, maatregelen noodzakelijk zijn. Deze worden gevonden in het creëren van een dichte wand van bebouwing langs deze weg, om daarachter een aangenaam woonklimaat te realiseren.

Naar: Het verkeer op de Recklinghausenweg produceert verkeerslawaaï, waardoor om de geluidsnormen te halen, maatregelen noodzakelijk zijn. Deze worden gevonden in het creëren van een dichte wand van bebouwing langs deze weg, om daarachter een aangenaam woonklimaat te realiseren. Aan de andere kant, tegenover de Visserstuin, wordt een afstand van minimaal 20 meter aangehouden tussen de huidige en nieuwe achtergevels van de woningen.

Geen milieueffectrapportage-beoordeling

Argument: De ontwerp structuurvisie voldoet niet aan hoofdstuk 7 van de Wet milieubeheer en het Besluit m.e.r. Ook voor een vormvrije m.e.r.-beoordeling geldt de verplichting om een aanmeldingsnotitie op te stellen. Op die aanmeldingsnotitie moet vervolgens een m.e.r.-beoordelingsbesluit worden genomen. Dat besluit had onderdeel uit moeten maken van c.q. bijgevoegd moeten zijn bij de ontwerp structuurvisie. Een m.e.r.-beoordelingsbesluit ontbreekt evenwel. Dit betekent dat de procedure niet goed is doorlopen.

Antwoord: Dit is correct. Er is alsnog een m.e.r. beoordelingstoets uitgevoerd. Op basis hiervan wordt voorgesteld een positief m.e.r. beoordelingsbesluit te nemen.

Van: Volstaan kan worden met een vormvrije mer-beoordeling. Rondom de invulling van de locaties en wijziging van bestemmingsplannen zijn milieuonderzoeken naar specifieke thema's noodzakelijk. Deze zijn (deels) in concept bekend en hieruit blijken geen onoverkomelijke belemmeringen voor de voorgestelde ontwikkelingen.

Naar: Volstaan kan worden met een vormvrije m.e.r.-beoordeling. Hiertoe is een m.e.r.-beoordelingsnotitie opgesteld, zie de bijlage. Op grond hiervan heeft het College van B&W besloten dat, gelet op de kenmerken van de projecten, de plaats van de projecten en de kenmerken van de potentiële effecten, geen negatieve milieueffecten zullen optreden door de 3e Herziening van de Structuurvisie Dordrecht 2040.

N.B. Eigen aanpassing

Argument: Een alternatieve locatie voor de tafeltennisvereniging wordt nog gezocht. Er staan meerdere opties open, Sportpark Schenkeldijk is er één.

Van: TTV zal op termijn ook moeten verhuizen, waarschijnlijk naar Sportpark Schenkeldijk.

Naar: TTVD zal op termijn ook moeten verhuizen.

In de tekst van de ontwerp 3^e Herziening Structuurvisie stonden twee onjuistheden die zijn aangepast, te weten:

- Aanduiding locatie: tussen de Noordendijk, de Provincialeweg en de Recklinghausenweg (in plaats van Hastingsweg), naast het buurtje Visserstuin, ligt het sportpark Corridor.
- Het sportpark Corridor met 3 voetbalvelden en opstallen voor OMC en TTVD, in totaal circa 3,8 hectare (in plaats van 2,7 ha.) groot

Sportpark Krommedijk

Geen zienswijzen over deze specifieke locatie ontvangen.

N.B. Eigen aanpassing

Argument: Gemeente Dordrecht en FC Dordrecht zijn eind 2018 gezamenlijk tot de conclusie gekomen dat een louter commerciële invulling van het stadiongebied niet wenselijk is. Enerzijds vanwege de druk op het groen-blaauwe recreatieve en sportieve karakter van het gebied, zoals gedefinieerd in de Structuurvisie. Daarnaast werd ook duidelijk dat het aantrekken van investeerders en commerciële partners onvoldoende vorderde, waardoor een dekkende exploitatie niet mogelijk leek. Met het afscheid van RealConomy is tegelijkertijd het accent verlegd naar een maatschappelijke programmering en financiering van het stadiongebied, waarbij de voordelen van deze revoluerende financieringsmethodiek ook ten gunste van de overige gebruikers van Sportpark Krommedijk vrij dienen te vallen.

Van: FC Dordrecht, OMC en Realconomy hebben de plannen voor 'vernieuwbouw' van het huidige stadion geconcretiseerd. Deze plannen vormen de basis voor een parkbrede ontwikkeling van het gehele sportpark Krommedijk naar een meer toekomstbestendig sportpark. Op hoofdlijnen bevat het plan sloop van de huidige noordtribune en een grootschalige renovatie van de oosttribune waarin ruimte wordt gecreëerd voor een nieuw gebouw met ruimtes voor FC Dordrecht, OMC en een commercieel programma.

Naar: Er ligt een opgave voor een meer toekomstbestendig sportpark aan de Krommedijk. Samenwerkingen met hoofdzakelijk maatschappelijke instellingen worden verkend om een parkbrede ontwikkeling van het gehele sportpark Krommedijk te realiseren.

Argument: De locatie ligt binnen een belangrijk gebied van de groenblauwe opgave. Hier moet extra aandacht voor zijn.

Van: Herbevestiging Leefmilieu

Het leefmilieu groen en recreatie, omdat geen van de andere leefmilieus in de huidige systematiek beschrijft beter waar een dergelijke ontwikkeling in zou passen. (Geen woonwijk, geen centrumgebied, geen bedrijfsterrein).

Naar: Herbevestiging Leefmilieu

Het leefmilieu blijft groen en recreatie, omdat geen van de andere leefmilieus in de huidige systematiek beter beschrijft waar een dergelijke ontwikkeling in zou passen (geen woonwijk, geen centrumgebied, geen bedrijfsterrein). Daarnaast wordt het groene en recreatieve karakter van het gebied (nogmaals) onderstreept.

Toevoeging: Het sportpark Krommedijk ligt binnen de grotere groene Dordtse zone, een unieke ecologische zone door Dordrecht vanaf het Wantij tot aan de Nieuw Dordtse Biesbosch. Door in de uitwerking van de plannen de zone beter te verbinden voor recreatief gebruik met de omliggende groene gebieden, kan de waarde van het sportpark Krommedijk voor de omliggende wijken verhoogd worden.

Zonnecentrales

Reclamant 4

Samenvatting van de zienswijze

De 3de herziening Ontwerp Structuurvisie Dordrecht 2040 is met betrekking tot Zonnecentrales gebaseerd op de Energiestrategie Drechtsteden. Met de 3de herziening Ontwerp Structuurvisie wordt een pad ingeslagen dat consistent lijkt met deze feiten/cijfers. Nadere beschouwing van de cijfers m.b.t. duurzame elektrische energieopwekking zoals genoemd in de Energiestrategie Drechtsteden zou een grote zorg moeten veroorzaken. De Drechtsteden hebben immers een huidig energieverbruik van 21,7 Peta Joules. (PJ) terwijl de in de 3de herziening Ontwerp Structuurvisie voorzien slechts in 0,25PJ aan duurzame elektriciteitsopwekking. De 'houding' die uitstraalt uit zowel Energiestrategie Drechtsteden en de 3de herziening Ontwerp Structuurvisie met betrekking tot het duurzaam opwekken van elektrische energie draagt een sterk karakter van uitstel. Gezien de opgave op het gebied van energietransitie en het milieu kan Dordrecht zich dat niet permitteren. De Drechtsteden hebben een huidig energieverbruik van 21,7PJ. De maatregelen in de 3de herziening Ontwerp Structuurvisie voorzien slechts in 0,25PJ aan duurzame elektriciteitsopwekking.

In de 3de herziening Ontwerp Structuurvisie wordt nog eens erkend dat er op veel terreinen van duurzame elektrische energieopwekking geen beleidskader is. Omdat er initiatieven zijn voor duurzame elektrische energieopwekking in het buitengebied wordt een interim (onduidelijk is hoe lang), ruimtelijk kader gegeven. De facto worden deze initiatieven geheel afgewezen. Dit is o.a. in het kader van de totale opgave van de energietransitie en reductie van CO₂ uitstoot, het tijdspad en de geuite wens voor snelheid van de gemeenteraad onverantwoord. In dit licht wordt verzocht om het in de 3e herziening structuurvisie voorgestelde ruimtelijk beleid te heroverwegen en hiermee 2 Dordtse initiatieven met een omvang van ca. 50 hectare bruto in het buitengebied mogelijk te maken.

Algemene reactie op de zienswijze

Op de in de zienswijze genoemde cijfers over het energiegebruik in de Drechtsteden valt niets af te dingen. Volgens de huidige inzichten bedraagt het totaal energiegebruik (aardgas, elektriciteit en transportbrandstoffen) in de Drechtsteden 21,7 PJ. Circa 60% van dit gebruik vindt plaats in Dordrecht (=13 PJ). De Energiestrategie richt zich op energieneutraliteit in 2050 waarbij de inzet plaatsvindt langs een viertal lijnen; stoppen met het gebruik van aardgas, sterke inzet op energiebesparing, stoppen met het gebruik van benzine en diesel als transportbrandstof en duurzame opwekking. Aan de wijze waarop hier vorm aan wordt gegeven wordt momenteel, mede in het licht van de landelijke ontwikkelingen zoals het Klimaatakkoord, gewerkt. Vooralsnog gaan we ervan uit dat bij het werken aan klimaatneutraliteit Dordrecht, voor de bebouwde omgeving ca. 4.8 PJ moet vinden in energiebesparing en ten minste 4.4 PJ moet vinden in duurzame opwekking. Dit laatste betreft zowel duurzame warmte als -electriciteit. De wijze waarop we omgaan met transportbrandstoffen staat nog ter discussie. Het restant (=ca. 3.8 PJ) zal duurzaam moeten worden opgewekt buiten de regio.

De hoeveelheid op te wekken energie binnen de verstedelijkingscontour wordt zeer optimistisch voorgesteld

Argument: Slechts een deel van de dakeigenaren (maximaal 50%) zullen bereid zijn om zonnepanelen te plaatsen

Antwoord: Indien alle, voor het opwekken van zonne-energie, geschikte daken in Dordrecht worden benut, dragen zij maximaal 0,5 PJ bij aan de energiedoelstellingen van de gemeente Dordrecht. Het is evident dan niet iedere gebouweigenaar met een voor zonne-energie geschikt dak zal overgaan tot het plaatsen van zonnepanelen. De structuurvisie beoogt echter duidelijkheid te geven waar de gemeente mogelijkheden ziet voor zonne-energie. Wel zal de gemeente in het licht van de energiedoelstellingen, gebouweigenaren en eigenaren van zogenaamde restgebieden zoveel mogelijk stimuleren zoon een bijdrage te laten leveren aan het opwekken van duurzame energie. Een voorbeeld hiervan is het project zoon op bedrijfsdaken waarbij bedrijven zich, binnen 1 jaar, in twee tranches hebben gecommitteerd om ca. 16 ha dakoppervlak te voorzien van zonnepanelen. Gezien dit project zien we de schatting dat slechts de helft van het aantal geschikte daken wordt gebruikt voor de opwekking van zonne-energie (0.25 PJ) als de ondergrens van onze ambitie.

Daarnaast zien wij ruimte voor een verdubbeling van het aantal hectaren zonne-energie dat gerealiseerd kan worden restruimten. Hiermee leveren geschikte restruimten gezamenlijk een bijdrage ca. 0.12PJ

De hoeveelheid op te wekken energie is volstrekt onvoldoende om de opgave binnenstedelijk in te vullen

Argument: De rode draad in de zienswijze, zie ook de samenvatting.

Antwoord: Binnen de verstedelijkingscontour is onvoldoende (dak-)oppervlak beschikbaar is om alle ambities uit de energiestrategie op het gebied van duurzame opwekking te realiseren. Om deze ambitie waar te maken zal op termijn ook naar het gebied buiten de verstedelijkingscontour gekeken moeten worden.

Het gat tussen het beschreven toekomst perspectief en het toekomstig energiegebruik is echter niet zo groot als in de zienswijze wordt gesuggereerd. Door de lage inschatting van de binnenstedelijke bijdrage aan bruikbare zonne-energie (0.25 PJ) in Dordrecht af te zetten tegenover een opgehoogd totaal aan elektriciteitsgebruik binnen de Drechtsteden (5.08 PJ), lijkt de bijdrage van zonne-energie binnen de verstedelijkingscontour met 4.9 % marginaal. Realistischer is het om het totale elektriciteitsgebruik binnen Dordrecht van 3.05 PJ (=60% van 5.08 PJ) te vergelijken met de minimale hoeveelheid aan bruikbare zonne-energie, afkomstig van Dordtse daken en restructies (= 0.37 PJ). Hiermee komt de bijdrage van binnenstedelijk opgewekte zonne-energie minimaal op ca. 12%. Benutting van alle geschikte daken leidt tot een bijdrage van 20%.

Onderdeel van het klimaat akkoord is dat gemeenten een Regionale Energie Strategie (RES) vaststellen voor de gebouwde omgeving. Voor Dordrecht betekent dit dat de vigerende energiestrategie op onderdelen moet worden herzien. In de energiestrategie wordt er vooralsnog van uitgegaan dat de opgave voor Dordrecht ten minste 4.4 PJ duurzame opwekking bedraagt (in plaats van de in de zienswijze gehanteerde 5.08 PJ). Dit betreft zowel de opwekking van duurzame warmte (2,2 PJ) als elektriciteit (2,2 PJ). Ten opzichte van de ambities uit de energiestrategie draagt zonne-energie binnen de verstedelijkingscontour tussen de 17% en 28% bij aan de doelstellingen waarmee een substantieel deel van de open ruimte buiten de verstedelijkingscontour kan worden bespaard.

Dit rechtvaardigt de focus die de 3e wijziging van de structuurvisie legt op duurzame opwekking in de bebouwde omgeving.

Projecten buiten de verstedelijkingscontour moeten met de herziening van de structuurvisie mogelijk gemaakt worden.

Argument: Gezien de energieambities moet de snelheid waarmee duurzame energieprojecten worden gerealiseerd sterk worden verhoogd. Dit vergt nu een zodanige aanpassing van de structuurvisie dat projecten buiten de verstedelijkingscontour mogelijk worden gemaakt.

Antwoord: De komende tijd staan er zowel op het gebied van energie als op het gebied van de ruimtelijke ordening grote wijzigingen op stapel. Het klimaat akkoord is al eerder genoemd maar voor de ruimtelijke ontwikkeling is de overgang naar de Omgevingswet, die in 2021 van kracht wordt, minstens zo belangrijk. De 3e herziening van de Structuurvisie moet, in relatie tot duurzame energie, daarom gezien worden als interim beleid in de overgang naar een nieuwe omgevingsvisie. De door belanghebbende gewenste mogelijkheden voor energieprojecten buiten de verstedelijkingscontour betekent een breuk met het vigerende ruimtelijk beleid van zowel de provincie Zuid Holland als Dordrecht dat zich richt op het behoud van het open landschap. Zoals eerder is gesteld, biedt de bebouwde omgeving vooralsnog onvoldoende ruimte om de energieambities te realiseren. Op termijn moet daarom gezocht worden naar ruimte buiten de verstedelijkingscontour. Dit vergt, gezien het verleden, een brede discussie met de stad, waarin alle ruimtelijke aspecten van de energietransitie een plaats moeten krijgen. Dit wordt de komende tijd vormgegeven in een update van de energiestrategie in combinatie met de in het kader van de Omgevingswet op te stellen omgevingsvisie. Daarom richt de 3e herziening van de Structuurvisie zich met name op de omgang met zonne-energie binnen de verstedelijkingscontour waar met een precisering van het bestaande beleid een versnelling in de ontwikkeling van zonne-energie te bewerkstelligen is.

Overig

Het toevoegen van Dorp de Hoop als woningbouwlocatie

Reclamant 2

Argument: De gemeente Dordrecht wil groeien door onder andere meer te bouwen. Er is een snelle en gefocuste groei met 4.000 kwalitatief hoogwaardige en duurzame woningen. De ruimtelijke onderbouwing om Dorp De Hoop toe te voegen als woningbouwlocatie, is te vinden in de ruimtelijke onderbouwing om Sportpark Corridor om te zetten van milieu 'Groen en Recreatie' naar woningbouw.

Antwoord: De ontwerp 3^e Herziening Structuurvisie Dordrecht 2040 is rond de zomer van 2018 opgesteld om de op dat moment bekende ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk te maken, daar waar deze niet passen binnen het leefmilieu zoals in de Structuurvisie aangegeven. Het College van Burgemeester en Wethouders heeft op 2 oktober 2018 besloten deze 3^e Herziening Structuurvisie Dordrecht in ontwerp ter inzage te leggen met de mogelijkheid om binnen zes weken zienswijzen in te dienen. De locatie Dorp de Hoop is daarin niet meegenomen. Aangezien belanghebbenden zoals omwonenden niet de mogelijkheid hebben gehad om te reageren op eventuele ontwikkelingen op het terrein van Dorp de Hoop, zal de locatie nu niet worden toegevoegd aan de 3^e Herziening van de Structuurvisie, die ter definitieve vaststelling wordt aangeboden aan de gemeenteraad. Het nieuwe beleidsinstrument op grond van de Omgevingswet wordt de Omgevingsvisie; deze zal in de plaats komen van de Structuurvisie. Met de voorbereidingen van deze nieuwe visie is net begonnen. De ze zal echter niet in 2019 worden vastgesteld. Om ontwikkelingen, zoals op Dorp de Hoop, toch mogelijk te maken en het bijbehorende leefmilieu aan te passen, is de gemeente voornemens een 4^e Herziening van de Structuurvisie op te stellen in de loop van 2019. Hierover, en ook over de mogelijkheden voor woningbouw op Dorp de Hoop, wordt in overleg getreden met Reclamant 2.

Houd rekening met de wateropgave

Reclamant 5

Argument: Vanuit de waterveiligheid is het van belang om bij ontwikkelingen in het gebied de structuur van deze gebieden zo uit te werken dat de gevolgen bij een overstroming zo beperkt mogelijk zijn. Uit de resultaten van de nieuwe toetsing wateropgave blijkt dat er in Dordrecht verschillende gebieden zijn met een wateropgave. Bij nieuwbouw is daarom ook een toets om te achterhalen of er sprake is van toename van de hoeveelheid verhard oppervlak en compensatie nodig is.

Antwoord: De onderbouwing van de nieuwe woningbouwontwikkeling in de 3^e Herziening Structuurvisie Dordrecht 2040 is aangevuld met een paragraaf waarin aandacht is voor de relatie met een gezond leefklimaat, de groenblauwe visie en klimaatadaptatie. De watertoets van het Waterschap Hollandse Delta zal worden gebruikt bij nieuwe ontwikkelingen. De extra opgave die begin 2019 bekend zal zijn, kan mogelijk worden meegenomen bij nieuwe stedelijke ontwikkelingen, als er opgaven liggen in gebieden waar ook nieuwe ontwikkelingen plaats zullen vinden. De gevolgen van het ontwikkelen van de locaties uit de 3^e Herziening Structuurvisie Dordrecht 2040 voor wateroverlast, droogte, hitte en waterveiligheid zullen in de uitwerking van de projecten worden meegenomen. Dit valt onder de bredere duurzaamheid en klimaat ambities van de gemeente Dordrecht.

Toevoeging: Groenblauwe Stad: In het coalitieakkoord 2018-2022 is uitgesproken dat de woningbouwopgave een positief effect moet hebben op de aantrekkelijkheid en leefbaarheid van de stad. Verstedelijken van de stad en een gezonde leefomgeving gaan hand in hand samen in Dordrecht. Hiervoor formuleert de gemeente Dordrecht naast de woningbouwambitie een ambitie op groen (natuur) en blauw (water): met als dragers de twee voor de stad kenmerkende groene linten, Dordtwijkzone en Wantijzone, en fijnmazige vertakkingen zoals de dijklinten, killen, lanen en grote parken die het groen tot aan de voordeur brengen. Door de nieuwe ontwikkeling klimaatadaptief uit te voeren en in samenhang met de groenblauwe visie, is Dordrecht niet alleen meer klimaatrobust, maar ook aantrekkelijker en gezonder. De locatie van Amstelwijck en Noordendijk zijn voorbeelden van hoe een groenblauwe omgeving kwaliteit toevoegt aan een woonmilieu en tegelijkertijd robuust en toekomstbestendig is. Dordrecht staat voor een duurzame en klimaatadaptieve ontwikkeling van Dordrecht, waaronder ook de elementen genoemd in deze 3^e herziening van de Structuurvisie.